

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE
RADA NAUKOWA

ZESZYTY NUMER 109 (165)
TEORETYCZNE
RACHUNKOWOŚCI

WARSZAWA 2020

Table of contents / Spis treści

Editorial	
– <i>Od Zespołu Redakcyjnego</i>	7
Maciej Gierusz, <i>Accounting for goodwill in the context of the usefulness of financial statements</i>	
– Ujęcie i wycena dodatniej wartości firmy w kontekście użyteczności sprawozdania finansowego	11
Agnieszka Herdan, Lorenzo Neri, Antonella Ruso, <i>Sustainable business and financial performance. Evidence from the UK</i>	
– Zrównoważony biznes a wyniki finansowe na przykładzie Wielkiej Brytanii	33
Cyryl Kotyla, Maciej Hyży, <i>Carbon footprint in the annual statements of Polish mass passenger transportation carriers</i>	
– Ślad węglowy w rocznych sprawozdaniach polskich firm z branży pasażerskiego transportu masowego	43
Fernando Morales Parada, Reinier Höllander Sanhueza, Małgorzata Węgrzyńska, <i>Accrual adjustment: applying the Modified Jones model to selected companies listed on the stock exchanges in Poland and Chile</i>	
– Korekty memoriałowe: zastosowanie zmodyfikowanego modelu Jones w wybranych spółkach notowanych na giełdach papierów wartościowych w Polsce i Chile	69
Marzena Remlein, Vlasta Roška, <i>The disclosure of investments related to CSR in the management report. Evidence from non-financial listed companies in Poland and Croatia</i>	
– Ujawnienia dotyczące inwestycji związanych z CSR w sprawozdaniu zarządu. Informacje z niefinansowych spółek giełdowych w Polsce i Chorwacji	85
Arleta Szadziewska, Beata Kotowska, Lina Kloviene, Sergiy Legenchyk, Darija Prša, Maria Teresa Speziale, <i>Non-financial reporting by an international corporation in the light of new mandatory regulations</i>	
– Raportowanie informacji niefinansowych przez korporację międzynarodową w świetle nowych obowiązujących przepisów	105
Małgorzata Szulc, Paweł Zieniuk, <i>The disclosure of events after the reporting period. The example of listed companies from selected European countries</i>	
– Ujawnienia informacji o zdarzeniach po dacie bilansu na przykładzie spółek giełdowych z wybranych krajów europejskich	139
Ewa Śnieżek, Michał Wiatr, Katarzyna Ciach, Joanna Piłacik, <i>The need to improve enterprises' annual reporting in the context of its users' characteristics. Evidence from Poland</i>	
– Potrzeby doskonalenia raportów rocznych przedsiębiorstw a specyficzne cechy ich użytkowników na przykładzie Polski	157
Halina Waniak-Michalak, Ivana Perica, Sviesa Leitoniene, <i>From NGOs' accountability to social trust. The evidence from CEE countries</i>	
– Od rozliczalności organizacji pozarządowych do zaufania społecznego. Doświadczenia z krajów Europy Środkowej i Wschodniej	173

Beata Zyznarska-Dworczak, Ivana Mamić Sačer, Daša Mokošová, *Accounting systems in Croatia, Poland, and Slovakia – a comparative study*

– Systemy rachunkowości w Chorwacji, Polsce i Słowacji – badanie porównawcze 193

Call for papers for the special issue of Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości in 2021 entitled *Ethical Issues in Accounting in Prosperity and a Financial Crisis* 215

Instructions for authors 219

Accounting for goodwill in the context of the usefulness of financial statements

MACIEJ GIERUSZ

Abstract

Purpose: Accounting for goodwill is one of the most controversial areas of financial reporting. For decades, it has been subject to numerous changes, including options from writing it off to equity to keeping it permanently at cost. In the author's opinion, this instability of the accounting approach results from an insufficient understanding of the economic essence of goodwill. There is a conflict between accounting regulations, where there is a clear trend to extend its useful life, and business logic, which defines goodwill as an unstable and constantly evolving network of relationships between resources. The aim of this article is to analyze if the present accounting treatment of this item correctly reflects its economic essence. **Methodology/approach:** Research was carried out based on data obtained directly from the financial statements of the top twenty listed entities in Poland, the UK, the USA, and Germany. **Findings:** Appropriate ratios have been calculated to substantiate the view that the entities take advantage of accounting regulations and, in practice, useful life ranges from 20 to over 100 years, depending on the country. **Originality/value:** Research has proven that the present accounting treatment in terms of recognition and measurement of goodwill is not in line with the economic essence of this balance sheet item.

Streszczenie

Ujęcie i wycena dodatniej wartości firmy w kontekście użyteczności sprawozdania finansowego

Cel: Ujęcie księgowie nabytej wartości firmy to jeden z najbardziej kontrowersyjnych obszarów rachunkowości finansowej. W ciągu ostatnich dziesięcioleci było ono obszarem bardzo istotnych zmian – od podejścia opartego na natychmiastowym spisywaniu wartości firmy w korespondencji z kapitałami własnymi do permanentnego utrzymywania jej w bilansie. Zdaniem autora niestabilność podejścia księgowego wynika z niedostatecznego zrozumienia istoty ekonomicznej goodwillu. Istnieje konflikt między regulacjami księgowymi, gdzie widoczny jest trend do wydłużania okresu jej ekonomicznej użyteczności, a logiką biznesową, definiującą ją jako niestabilną i nieustannie ewoluującą sieć powiązań między zasobami. Celem artykułu jest analiza zgodności księgowego ujęcia i wyceny wartości firmy z istotą ekonomiczną tej kategorii. **Metodyka/podejście:** Badanie zostało przeprowadzone na podstawie danych pozyskanych bezpośrednio ze sprawozdań finansowych największych dwudziestu spółek notowanych na giełdach w Polsce, Wielkiej Brytanii, USA, w Niemczech. **Wyniki:** Obliczone na tej podstawie wskaźniki pozwoliły udowodnić tezę, że jednostki wykorzystują istniejące regulacje księgowo, aby wydłużyć księgowy okres użyteczności wartości firmy, który waha się od 20 do nawet 100 lat. **Oryginalność/wartość:** Przeprowadzona analiza dowodzi obecne podejście do ujmowania i wyceny wartości firmy nie są zgodne z istotą ekonomiczną tej pozycji bilansowej.

Sustainable business and financial performance. Evidence from the UK

AGNIESZKA HERDAN, LORENZO NERI, ANTONELLA RUSO

Abstract

Purpose: In recent years, there have been growing concerns regarding the sustainable performance of businesses. The difficulties with companies' inefficient performance, public pressure on firms, government legislation, and environmental changes force companies to operate more sustainably. Moreover, by not performing more sustainably, companies put themselves at high risk of damaging their reputation and respectability, which subsequently impacts their financial situation. Applying sustainability strategies and becoming more sustainable means that a firm is responsible for its actions and decision in terms of environmental, economic, and social aspects. Although many scholars agree that there is a relationship between sustainability and financial performance, some propose that sustainability has an insignificant effect on a company's financial situation. So, the issue of sustainability and a firm's economic situation is a topic of significant controversy. Furthermore, some authors emphasize the complexity of verifying the connection between sustainability and the financial situation. For this reason, the aim of this paper is to examine the relationship between sustainability and performance within the UK market. **Methodology/approach:** This work uses linear regression on a sample of 100 companies listed on the FTSE100 to investigate the relationship between reported CSR and profitability. **Findings:** The outcome of the research highlights that for the specific year under investigation, sustainability reporting does not have an impact on performance indicators such as ROE, ROA, or profit margin. **Originality/value:** The article contributes to the discussion on the relationship between sustainable development and the financial results of enterprises.

Streszczenie

Zrównoważony biznes a wyniki finansowe na przykładzie Wielkiej Brytanii

Cel: W ostatnich latach pojawiają się coraz większe obawy dotyczące zrównoważonych wyników przedsiębiorstw. Trudności związane z nieefektywnymi wynikami przedsiębiorstw, presja społeczna wywierana na przedsiębiorstwa, ustawodawstwo rządowe i zmiany w zakresie ochrony środowiska zmuszają przedsiębiorstwa do działania w sposób bardziej zrównoważony. Ponadto, unikając prowadzenia działalności w sposób bardziej zrównoważony, przedsiębiorstwa narażają się na wysokie ryzyko utraty reputacji, co z kolei wpływa na ich sytuację finansową. Stosowanie strategii zrównoważonego rozwoju i dążenie do bardziej zrównoważonego rozwoju oznacza, że przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za swoje działania i decyzje w zakresie aspektów środowiskowych, gospodarczych i społecznych. Chociaż wielu naukowców zgadza się z poglądem, że związek między zrównoważonym rozwojem a wynikami finansowymi jest niepodważalny, niektórzy uważają, że wpływ zrównoważonego rozwoju na sytuację finansową firmy jest nieistotny. Kwestia zrównoważonego rozwoju i sytuacji ekonomicznej firmy jest zatem przedmiotem poważnych kontrowersji. Co więcej, niektórzy autorzy podkreślają złożoność weryfikacji związku między zrównoważonym rozwojem a sytuacją finansową firmy. Z tego powodu, celem tego artykułu jest zbadanie związku pomiędzy zrównoważonym rozwojem a wynikami firm na rynku brytyjskim. **Metodyka/podejście:** W badaniu związku między raportem CSR a rentownością firmy wykorzystano regresję liniową na próbie 100 spółek notowanych na FTSE100. **Wyniki:** Wyniki badania wykazały, że w danym roku sprawozdawczość dotycząca zrównoważonego rozwoju nie ma wpływu na wskaźniki dokonanych finansowych, takie jak ROE, ROA czy marża zysku. **Oryginalność/wartość:** Artykuł wnosi wkład do dyskusji o relacji między zrównoważonym rozwojem a wynikami finansowymi przedsiębiorstw.

Carbon footprint in the annual statements of Polish mass passenger transportation carriers

CYRYL KOTYLA, MACIEJ HYŻY

Abstract

Purpose: Environmental protection constitutes an important challenge for 21st-century civilization and stakeholders not only expect financial statements that describe an entity numerically, but they also want additional, non-financial/descriptive data that presents the impact of the business operations on the natural environment. The main objective of the study was to verify whether the financial statements and management board reports on the activities of Polish mass passenger transportation carriers contain information on the impact of their activities on the environment, and in particular, about the carbon footprint. Consequently, does the information contained allow for an objective assessment of the impact of mass passenger transportation carriers on the climate, and thus allow stakeholders to make decisions regarding the conclusion of business transactions with these companies? **Methodology/approach:** The following research methods were used in the study: a literature review, analysis of legal acts, a case study, and deduction and synthesis methods. **Findings:** On the example of the audited entities, it was found that current disclosures in the area on the impact of business activity on the natural environment of entities dealing with mass passenger transportation are not satisfactory. **Originality/value:** The article is part of a scientific discussion on the growing importance of financial and non-financial disclosures regarding the impact of business activity on the natural environment.

Streszczenie

Ślad węglowy w rocznych sprawozdaniach polskich firm z branży pasażerskiego transportu masowego

Cel: Ochrona środowiska stanowi ważne wyzwanie cywilizacji XXI wieku, a interesariusze oczekują już nie tylko samych sprawozdań finansowych opisujących jednostkę liczbowo, lecz także dodatkowych, niefinansowych/opisowych danych, prezentujących wpływ prowadzonej działalności na środowisko naturalne. Głównym celem badania była weryfikacja, czy sprawozdania finansowe oraz sprawozdania zarządu z prowadzonej działalności polskich firm z branży pasażerskiego transportu masowego zawierają informacje o wpływie ich działalności na środowisko naturalne, a w szczególności na temat emitowanego śladu węglowego. W konsekwencji ustalenie, czy zawarte informacje pozwalają obiektywnie ocenić wpływ przedsiębiorstw osobowego transportu masowego na klimat, a tym samym umożliwiają interesariuszom na podejmowania decyzji w zakresie zawierania transakcji biznesowych z tymi firmami. **Metodyka/podejście:** W opracowaniu wykorzystano następujące metody badawcze: analizę literatury, analizę aktów prawnych, studium przypadku oraz metody dedukcji i syntezy. **Wyniki:** Na przykładzie badanych jednostek stwierdzono, że aktualne informacje w zakresie wpływu działalności gospodarczej na środowisko naturalne podmiotów zajmujących się przewozami masowymi nie są zadowalające. **Oryginalność/ wartość:** Artykuł stanowi element dyskusji naukowej na temat wzrostu znaczenia finansowych i niefinansowych ujawnień w zakresie wpływu działalności gospodarczej na środowisko naturalne.

Accrual adjustment: applying the Modified Jones model to selected companies listed on the stock exchanges in Poland and Chile

FERNANDO MORALES PARADA, REINIER HÖLLANDER SANHUEZA,
MALGORZATA WĘGRZYŃSKA

Abstract

Purpose: Information from the accounting system should secure the proper development of business and the capital markets. On the other hand, fraud in the accounting sphere significantly distorts the image of an economic unit, which directly affects the level of social trust, as the trust of the interests of

the recipients of financial statements is violated. On a global scale, such activities are developing rapidly. The aim of the article is to try to identify accrual adjustments as an accounting tool using the modified Jones model in Polish and Chilean listed companies. **Methodology/approach:** A modified Jones model was used to study accrual adjustments. The research sample consisted of 30 selected business entities listed on the stock exchange in Poland and Chile that published financial statements in accordance with IAS/IFRS between 2013 and 2017. In total, 60 listed companies were surveyed. **Findings:** Poland makes accrual adjustments to lower its operating result, while Chilean economic operators rely on accrual adjustments to increase their operating results. Chilean economic operators show a greater dispersion of discretionary accrual adjustments. Therefore, they show more cases of accounting manipulations than Polish companies. **Research limitations:** The main limitation of the study was the number of companies and the period covered by the study. **Originality/value:** In the authors' opinion, no studies have been conducted that compare the two countries, Poland and Chile.

Streszczenie

Korekty memoriałowe: zastosowanie zmodyfikowanego modelu Jones w wybranych spółkach notowanych na giełdach papierów wartościowych w Polsce i Chile

Cel: Informacje pochodzące z systemu rachunkowości powinny zapewnić prawidłowy rozwój pomiotu gospodarczego i rynków kapitałowych. Natomiast nadużycia w sferze rachunkowej w znaczący sposób zaburzają obraz jednostki gospodarczej, które wpływają bezpośrednio na poziom społecznego zaufania, gdyż dochodzi do naruszenia zaufania interesów odbiorców sprawozdania finansowego. W skali ogólnosiękatowej można zauważyć szybki rozwój tego rodzaju działań. Celem artykułu była próba identyfikacji korekt memoriałowych jako narzędzia rachunkowości za pomocą zmodyfikowanego modelu Jones w polskich i chilijskich spółkach giełdowych. **Metodyka/podejście:** Do badania korekt memoriałowych wykorzystano zmodyfikowany model Jones. Próba badawcza składała się z 30 wybranych podmiotów gospodarczych notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Polsce i w Chile publikujące sprawozdania finansowe zgodne z MSR/MSSF w latach 2013-2017. Łącznie przebadani 60 spółek giełdowych. **Wyniki:** W Polsce dokonuje się korekt memoriałowych w celu obniżenia wyniku operacyjnego, podczas gdy chilijskie podmioty gospodarcze polegają na korektach memoriałowych, aby zwiększyć swój wynik operacyjny. Chilijskie podmioty gospodarcze wykazują większe rozproszenie uznaniowych korekt memoriałowych. Dlatego wykazują więcej przypadków manipulacji księgowych niż firmy polskie. **Ograniczenia badania:** Podstawowym ograniczeniem badania stanowiła liczba wyselekcjonowanych spółek oraz okres objęty badaniem. **Oryginalność/wartość:** Zdaniem autorów nie przeprowadzono dotychczas żadnych badań porównujących oba kraje: Polskę i Chile.

The disclosure of investments related to CSR in the management report. Evidence from non-financial listed companies in Poland and Croatia

MARZENA REMLEIN, VLASTA ROŠKA

Abstract

Purpose: The paper examines the quality of information on investments related to corporate social responsibility (CSR) in reports prepared by Polish and Croatian companies. The purpose of this paper is to assess the quality of information on investments related to corporate social responsibility (CSR), as contained in the management reports of non-financial companies listed on the Warsaw and Zagreb Stock Exchanges. **Methodology/approach:** basic research method is content analysis applied to the management reports of non-financial companies listed on the aforementioned stock exchanges. The examined period covers the years 2010-2018. **Findings:** The result of comparing the quality of information on investments related to CSR disclosure in Poland and Croatia shows that Polish companies disclosed higher quality information than Croatian companies. However, in both cases, we cannot notice very good quality information. They show the information on expenditure on environmental protection, local society and improving the working conditions of their employees. However, none of the examined companies uses the term Socially Responsible Investments. **Originality/values:** The results of the research increase knowledge in the field of reporting and the quality of information on investments related to CSR in management reports prepared by Polish and Croatian non-financial companies.

Streszczenie
Ujawnienia dotyczące inwestycji związanych z CSR w sprawozdaniu zarządu.
Informacje z niefinansowych spółek giełdowych w Polsce i Chorwacji

Cel: Problem badawczy sprowadza się do zbadania jakości informacji o inwestycjach związanych z CSR w raportach przygotowanych przez polskie i chorwackie firmy. Celem artykułu jest ocena jakości informacji o inwestycjach związanych z CSR, zawartych w sprawozdaniach zarządu spółek niefinansowych notowanych na giełdach w Warszawie i Zagrzebiu. **Metodyka/podejście:** Podstawową metodą badawczą jest metoda analizy treści sprawozdań zarządu spółek niefinansowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i Giełdzie Papierów Wartościowych w Zagrzebiu. Zakres czasowy badania obejmuje lata 2010–2018. **Wyniki:** Porównanie otrzymanych wyników w zakresie jakości informacji o inwestycjach związanych z ujawnieniem CSR w Polsce i Chorwacji dowodzi, iż polskie firmy ujawniły informacje wyższej jakości niż firmy chorwackie. Jednak w żadnym przypadku nie stwierdzono informacji o bardzo dobrej jakości. Natomiast należy zauważyć, że badane jednostki ujawniają w sprawozdaniach zarządu informacje o wydatkach na ochronę środowiska, lokalne społeczeństwo i poprawę warunków pracy swoich pracowników. Natomiast żadna z badanych firm nie używa jednak terminu inwestycje społecznie odpowiedzialne. **Oryginalność/wartość:** Wyniki przeprowadzonych badań zwiększają wiedzę w zakresie raportowania i jakości informacji o inwestycjach związanych z CSR ujawnianych w sprawozdaniach zarządu przygotowywanych przez polskie i chorwackie spółki prowadzące działalność niefinansową.

Non-financial reporting by an international corporation in the light of new mandatory regulations

*ARLETA SZADZIEWSKA, BEATA KOTOWSKA,
LINA KLOVIENE, SERGIY LEGENCHYK,
DARIJA PRŠA, MARIA TERESA SPEZIALE*

Abstract

Purpose: Directive 2014/95/EU gave the EU Member States a certain flexibility when transposing it into national law. Each Member State could, therefore, decide to introduce regulations of varying degrees of stringency. Thus, the purpose of the article is: 1) to indicate the main differences in the implementation of the Directive and the national provisions in countries selected for the study; 2) to determine and compare the range of non-financial indicators published by branches of an international corporation that operates in the selected countries, after the introduction of changes to the reports; 3) to determine differences in the reporting of non-financial ratios existing between entities operating within one capital group in the EU and outside of it. **Methodology/approach:** Comparative analysis and content analysis were used to achieve the objectives of the article. **Findings:** The results suggest that countries should adopt into their national laws various items, including the definition of a large entity that is required to make non-financial disclosures, the need for external verification of this type of information, and the adoption of sanctions for failing to publish such information. The content analysis of individual branches' non-financial reports also revealed a wide range of non-financial indicators. What is more, significant differences were found between the scope of the non-financial indicators published by the capital group and those of its subsidiaries. **Originality/value:** To date, little research has been done on the impact of this regulation on the practice of non-financial reporting. Our research, therefore, expands the knowledge on the subject, despite the fact it does not cover a large number of enterprises. It constitutes a new approach to non-financial disclosure analysis since the study covers non-financial reports of a capital group and its subsidiaries that operate in different countries.

Streszczenie

Raportowanie informacji niefinansowych przez korporację międzynarodową w świetle nowych obowiązujących przepisów

Cel: Dyrektywa 2014/95/UE zapewniła członkom UE pewną elastyczność w transpozycji do prawa krajowego. W związku z tym każdy kraj członkowski mógł podjąć decyzję o wprowadzeniu bardziej bądź mniej rygorystycznych przepisów. Biorąc to pod uwagę celem artykułu jest: 1) wskazanie głównych różnic we wdrażaniu dyrektywy 2014/95/UE do przepisów prawa krajowego wybranych do

badania krajów, 2) ustalenie i porównanie zakresu wskaźników niefinansowych opublikowanych po wprowadzeniu zmian w raportach oddziałów korporacji międzynarodowej funkcjonującej w badanych krajach, 3) ustalenie różnic w raportowaniu wskaźników niefinansowych między jednostkami prowadzącymi działalność na terenie UE i poza nią, ale w ramach jednej grupy kapitałowej. **Metodyka/podejście:** Do realizacji przyjętych w artykule celów wykorzystano analizę porównawczą oraz analizę zawartości. **Wyniki:** Otrzymane rezultaty wskazują na przyjęcie w prawie krajowym poszczególnych krajów różnych rozwiązań dotyczących: definiowania dużej jednostki mającej obowiązek dokonywania ujawnień niefinansowych, konieczności weryfikacji zewnętrznej tego typu informacji oraz przyjęcia sankcji za brak ich opublikowania. Analiza zawartości raportów niefinansowych poszczególnych oddziałów również wskazała na różny zakres opublikowanych wskaźników niefinansowych. Ponadto wykazano znaczące różnice między zakresem opublikowanych wskaźników niefinansowych grupy kapitałowej i jej spółek zależnych funkcjonujących w różnych krajach. **Oryginalność/wartość:** Do tej pory przeprowadzono niewiele badań dotyczących wpływu tej regulacji na praktykę raportowania niefinansowego. Badania przedstawione w artykule stanowią wkład w poszerzenie wiedzy na ten temat, chociaż nie obejmują dużej liczby przedsiębiorstw. Jednakże są nowym podejściem do analizy ujawnień niefinansowych ze względu na objęcie badaniem raportów niefinansowych grupy kapitałowej oraz jej jednostek zależnych funkcjonujących w różnych krajach.

The disclosure of events after the reporting period. The example of listed companies from selected European countries

MAŁGORZATA SZULC, PAWEŁ ZIENIUK

Summary

Purpose: The aim of this article is to present a practical study of disclosures of events after the reporting period in the financial reports of listed companies from selected European countries. The paper presents the results of empirical research based on the source material in the form of financial statements for the year 2018 of listed companies included on the following stock exchange indices: DAX, PSI-20, OMX25, BUX, WIG20, which comprise companies listed on the stock exchanges in Germany, Portugal, Denmark, Hungary and Poland. **Methodology/approach:** The research sample includes 110 companies. Content analysis of full versions of individual financial statements was performed. **Findings:** The results show that listed companies comply with the International Financial Reporting Standards regarding the disclosure of events after the reporting period. The occurrence of such events in the business practice of companies listed on the Warsaw Stock Exchange is much more frequent than in other European countries. The results of the study also present the diversity of events disclosed by respective companies included in the sample after the reporting period. **Originality/value:** The research allowed us to compare the scope of financial reporting disclosures of events after the reporting period in companies listed on the Warsaw Stock Exchange and in other European companies. Comparisons of this kind have not yet been carried out in international empirical research, which makes this article all the more valuable.

Streszczenie

Ujawnienia informacji o zdarzeniach po dacie bilansu na przykładzie spółek giełdowych z wybranych krajów europejskich

Cel: Celem artykułu jest przedstawienie praktycznego studium ujawnień informacji o zdarzeniach po dacie bilansu, dokonywanych w sprawozdawczości finansowej spółek giełdowych wybranych krajów europejskich. Artykuł prezentuje wyniki badań empirycznych opartych na materiale źródłowym w postaci sprawozdań finansowych sporządzonych za rok 2018 przez spółki giełdowe wchodzące w skład indeksów giełdowych: DAX, PSI-20, OMX25, BUX, WIG20, na które składają się spółki notowane na giełdach w Niemczech, Portugalii, Danii, na Węgrzech i w Polsce. **Metodyka/podejście:** Próba badawcza obejmowała 110 spółek. Wykorzystano metodę analizy treści pełnych wersji jednostkowych sprawozdań finansowych. **Wyniki:** Z otrzymanych rezultatów wynika, że spółki giełdowe wypełniają wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w zakresie ujawniania zdarzeń po dacie bilansu. Występowanie takich zdarzeń w praktyce gospodarczej spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie jest dużo częstsze niż w przypadku in-

nych krajów europejskich. Wyniki badań pokazują także różnorodność zdarzeń po dacie bilansu, które są ujawniane przez poszczególne spółki przyjęte do próby badawczej. **Oryginalność/wartość:** Przeprowadzone badania umożliwiają porównanie zakresu dokonywanych w sprawozdawczości finansowej ujawnień dotyczących zdarzeń po dacie bilansu w spółkach notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i innych krajach europejskich. Tego rodzaju porównania nie były do tej pory dokonywane w międzynarodowych badaniach empirycznych, co czyni artykuł bardziej wartościowym.

The need to improve enterprises' annual reporting in the context of its users' characteristics. Evidence from Poland

*EWA ŚNIEŻEK, MICHAŁ WIATR,
KATARZYNA CIACH, JOANNA PIŁACIK*

Abstract

Purpose: The purpose of the paper is to present the results of research among Polish annual report users on their information needs regarding improving the financial and non-financial information in annual reports. **Methodology/approach:** The study was conducted using two research techniques. The first one is an online survey addressed to respondents of an external database; the second one is individual interviews. The 694 responses were analyzed to find a relationship between the responses and the characteristics of the respondents, such as gender, age, or education. The survey was conducted among people selected randomly who had experience in professions such as tax advisor, accountant, chartered accountant, financial analyst, financial advisor, investor, controller, management accounting specialist, internal auditor, and manager. **Findings:** The data analysis showed the legitimacy of the actions taken to improve the approach to both the scope and structure of annual reports in the context of their users' needs. However, like any empirical study, the results of this study should be interpreted with caution. While the research is an attempt to fill the research gap in the area under study, it is also relevant to practice. **Originality/value:** The results can contribute to a better understanding of the needs of users of business information, and thus, the opportunity to meet them.

Streszczenie

Potrzeby doskonalenia raportów rocznych przedsiębiorstw a specyficzne cechy ich użytkowników na przykładzie Polski

Cel: Celem artykułu jest przedstawienie wyników badań wśród polskich użytkowników raportów rocznych na temat potrzeb informacyjnych użytkowników informacji biznesowych w zakresie doskonalenia-informacji finansowych i niefinansowych w raportach rocznych. **Metodyka/podejście:** Badanie zostało przeprowadzone przy użyciu dwóch technik badawczych: pierwsza to kwestionariusz *online* skierowany do respondentów zewnętrznej bazy danych; druga to wywiady indywidualne. 694 otrzymane odpowiedzi zostały przeanalizowane w celu znalezienia związku między odpowiedziami a cechami respondentów, takimi jak płeć, wiek, wykształcenie. Badanie zostało przeprowadzone wśród wybranych losowo respondentów z doświadczeniem w zawodach takich jak: doradca podatkowy, księgowy, dyplomowany księgowy, analityk finansowy, doradca finansowy, inwestor, kontroler, specjalista ds. rachunkowości zarządczej, audytor wewnętrzny, menedżer. **Wyniki:** Analiza materiału badawczego wykazała zasadność działania polegającego na doskonaleniu podejścia zarówno do zakresu, jak i struktury rocznych raportów w kontekście potrzeb informacyjnych ich użytkowników. Jednak, jak każde badanie empiryczne, wyniki tego badania należy interpretować ostrożnie. **Oryginalność/wartość:** Badania prowadzone przez autorów są próbą wypełnienia luki badawczej w badanym obszarze, są one również istotne w praktyce. Ich wyniki mogą przyczynić się do lepszego zrozumienia potrzeb użytkowników informacji biznesowych, a co za tym idzie, możliwości wychodzenia im na przeciw.

From NGOs' accountability to social trust. The evidence from CEE countries

HALINA WANIAK-MICHALAK, IVANA PERICA, SVIESA LEITONIENE

Abstract

Purpose: The paper aims to find a link between the level of NGO accountability and the social trust for non-governmental organisations (NGOs). We will investigate if the accounting regulations and transparency rules for NGOs in particular countries influence the social trust for NGOs. We will follow the process of the creation of accounting law for NGOs in three CEE countries: Lithuania – one of the Baltic states, which is in last place in the World Giving Index ranking, and Poland, and Croatia – the two best post-communist countries in the World Giving Index ranking. We will analyse the change in social trust in these countries in line with the development of legal and accounting rules and norms for NGOs. **Methodology/approach:** The design and methodology approach includes a literature review and comparative analysis. We supported our findings with panel regression analysis. Research limitations include the selection of only a few countries for the analysis and only nine years of observation per country. **Findings:** The results of our research indicate that accounting regulations are of marginal importance for social trust. We conclude that accountability alone does not solve the social trust problems faced by non-profit organisations. Other factors affect social trust, such as lack of institutional mechanisms, lack of an empathic society, and negative media coverage. **Originality/value:** The originality and value of this paper lie in the fact that we explain how NGOs' accountability and revenues influence social trust in NGOs. Furthermore, we refer to CEE countries where – due to their historical heritage – both social trust and transparency were deeply affected.

Streszczenie

Od rozliczalności organizacji pozarządowych do zaufania społecznego.

Doświadczenia z krajów Europy Środkowej i Wschodniej

Cel: Celem artykułu jest ustalenie związku między poziomem odpowiedzialności organizacji pozarządowych a zaufaniem społecznym do nich. Zostanie zbadane, czy przepisy dotyczące rachunkowości i zasady przejrzystości dla organizacji pozarządowych w wybranych krajach mają wpływ na zaufanie społeczne dla organizacji pozarządowych. Opisany zostanie proces tworzenia przepisów o rachunkowości dla organizacji pozarządowych w wybranych krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Do badań wybrano trzy kraje Europy Środkowej i Wschodniej, są to: Litwa – jeden z krajów bałtyckich, który zajmuje ostatnie miejsce w rankingu World Giving Index, Polska i Chorwacja – dwa najlepsze ze wszystkich krajów postkomunistycznych w rankingu World Giving Index. **Metodyka/podejście:** Dla realizacji celu wykorzystane zostaną następujące metody badawcze: analiza literatury i analiza porównawcza. Wnioski z analizy literaturowej i porównawczej sprawdzono stosując analizę regresji panelowej. Ograniczenia badawcze wynikają z uwzględnienia tylko trzech krajów do analizy i dziewięciu lat obserwacji. **Wyniki i Oryginalność/wartość:** Oryginalność i wartość tego opracowania polega na tym, że został wyjaśniony wpływ rozliczalności organizacji pozarządowych na zaufanie społeczne do nich. Co więcej, odwołujemy się do krajów Europy Środkowej i Wschodniej, w których – ze względu na ich historyczne dziedzictwo – zarówno zaufanie społeczne, jak i przejrzystość były poważnie zakłócone.

Accounting systems in Croatia, Poland, and Slovakia – a comparative study

*BEATA ZYZNARSKA-DWORCZAK,
IVANA MAMIĆ SAČER, DAŠA MOKOŠOVÁ*

Abstract

Purpose: This paper provides a comparative analysis of accounting systems in three Central and Eastern European countries – Croatia, Poland, and Slovakia. The main goal of the paper is to contribute to the understanding of the main differences and their main economic, historical, and cultural reasons.

Methodology/approach: The research based on a comparative analysis of Croatian, Polish, and Slovak accounting regulations allows for the identification of important differences in accounting standards, despite the geopolitical proximity of the analysed countries and their Slavic roots. **Findings:** The paper demonstrates that the economic differences between the countries may influence the development of their accounting systems. Our empirical research also reveals that accession to the European Union had a significant impact on the development of accounting in these countries. Moreover, our research verified whether cultural differences influence accounting systems and financial reporting in the analyzed countries. **Originality/value:** The similarities and differences in accounting systems indicated in this paper may help regulators assess real opportunities to harmonize accounting regulations in the member states of the European Union in the face of economic and cultural factors.

Streszczenie

Systemy rachunkowości w Chorwacji, Polsce i Słowacji – badanie porównawcze

Cel: Artykuł zawiera analizę porównawczą systemów rachunkowości w krajach Europy Środkowej i Wschodniej – Chorwacji, Polsce i Słowacji. Głównym celem artykułu jest wyjaśnienie różnic między analizowanymi systemami, a także ekonomicznych, historycznych i kulturowych przyczyn ich występowania. **Metodyka/podejście:** Badania oparte na analizie porównawczej chorwackich, polskich i słowackich przepisów rachunkowości pozwalają stwierdzić ważne różnice w standardach rachunkowości, mimo bliskości geopolitycznej analizowanych krajów i ich słowiańskich korzeni. **Wyniki:** W artykule wykazano, że różnice ekonomiczne między krajami mogą wpływać na rozwój ich systemów rachunkowości. Ponadto z badań wynika, że przystąpienie do Unii Europejskiej miało znaczący wpływ na rozwój rachunkowości w tych krajach. Ponadto nasze badanie zweryfikowało, czy różnice kulturowe wpływają na systemy księgowo i sprawozdawczość finansową w analizowanych krajach. **Oryginalność/wartość:** Wskazane podobieństwa i różnice w systemach rachunkowości mogą pomóc organom regulacyjnym w ocenie rzeczywistych możliwości harmonizacji przepisów dotyczących rachunkowości w państwach członkowskich Unii Europejskiej w obliczu czynników ekonomicznych i kulturowych.